

nævnet således ikke, om den ene eller den anden parts fremstilling af kendsgerninger er den rigtige. Dette kommer ofte til udtryk i nævnets afgørelser. I tilfælde, hvor bevistvivl foreligger, er berigtigelsesretten derfor udtryk for en ret for klager til at komme til orde med sit standpunkt. God tro hos en redaktør med hensyn til rigtigheden af omtalte faktiske forhold fritager således ikke for et berigtigelsespålæg, såfremt de øvrige betingelser herfor er opfyldt.

Nævnet skønner i første række over, hvorvidt betingelserne i § 9, stk. 1, 1. pkt., er opfyldt, det vil sige om de refererede faktiske oplysninger må antages at kunne påføre den pågældende en ikke uvæsentlig skade i økonomisk henseende eller i offentlighedens omdømme. Såfremt den mulige skadevirkning ikke går ud over det bagatelagtige, afslås berigtigelseskravet.

Afslag meddeles endvidere, såfremt berigtigelseskravet kan give tredjemand ret til at kræve en berigtigelse optaget i bladet. Det er ikke til hinder for berigtigelse, at denne efter sit indhold muligt vil fremkalde modindlæg eller polemik fra tredjemands side, når dette blot ikke fremtræder som en egentlig berigtigelse.

Nævnet træffer normalt sine afgørelser i form af begrundede kendelser. Dissenser, der kun sjældent er forekommet, oplyses, dog uden angivelse af det dissentierende medlems navn.

Efter § 10, stk. 2, har nævnet mulighed for at give en klager eller en redaktør bøde for åbenbart urimelig indankning af en sag. Bøder på over 100 kr. kan fordrø prøvet ved landsretten. Satsen 100 kr. er ikke ændret siden 1938. Nævnet har aldrig benyttet sig af denne adgang til bødepålæg.

6.4.2. Radio og fjernsyn

Radioloven indeholder - bortset fra § 15 g vedrørende lokal radio- og fjernsynsvirksomhed - ikke særlige regler om betingelserne for berigtigelse, men Danmarks Radio følger ved berigtigelser af faktiske oplysninger »Normer for berigtigelse i Nordisk Rundradio«, der er optaget som bilag 4 til Medieansvarsudvalgets betænkning.

Radiolovens §§ 18 og 19 a giver Radionævnet kompetence til at pålægge Danmarks Radio og TV 2 at berigtige oplysninger af faktisk karakter. Presselovens berigtigelsesnævn fungerer tillige som berigtigelsesnævn for lokal radio- eller lokal fjernsynsvirksomhed, jf. § 15 g, der henviser til presselovens §§ 9-11. Radionævnets kompetence er ikke begrænset af et væsentlighedskriterium af samme karakter som i presselovens § 9, stk. 1, nævnt ovenfor i afsnit 6.4.1.

Med hensyn til reklamer er det overladt til det i radio- og fjernsynslovens § 19 e nævnte Radio- og TV-

Reklamenævn, der er nedsat af kommunikationsministeren, at påtale tilsidesættelse af reglerne om indholdet af reklamer i TV 2, lokalradio og lokal-tv. Nævnet kan således pålægge TV 2-reklameaktieselskabet og vedkommende radio- og fjernsynsforetagende i reklamesendetiden at offentliggøre en eventuel afgørelse, hvorved der konstateres en overtrædelse, uden forsinkelse og uden kommenterende tilføjelser. Disse kan endvidere pålægges at berigtige fejlagtige oplysninger om faktiske forhold, bragt i reklameindslag. Nævnet kan endvidere træffe afgørelse om berigtigelsens indhold, form og plads.

6.5. Udvalgets overvejelser og forslag

Massemediernes væsentlige rolle i samfundslivet som en nødvendig forudsætning for en fri meningsdannelse, sammenholdt med den i sagens natur liggende risiko for at forårsage krænkelser, der rammer det enkelte menneske eller den enkelte virksomhed alvorligt, bevirker efter udvalgets opfattelse, at der er et klart behov for at opstille nogle principper, som pressen og dens medarbejdere i almindelighed skal følge. Den frihed, der gennem de særlige ansvarsregler og kildebeskyttelsesregler er givet pressen, skal forvaltes således, at individets retsbeskyttelse tilgodeses bedst muligt.

Eksistensen af særlige presseetiske regler kan derfor være betydningsfuld for borgerne. En krænket part vil således hyppigt vige tilbage for at udsætte sig selv og sine pårørende for den yderligere belastning, en retssag vedrørende en sket privatlivskrænkelse kan indebære. Ubehaget ved i en retssag på ny at skulle udsættes for offentlighedens - herunder massemediernes - søgelys i en sag af en sådan karakter, ofte efter længere tids forløb, kan være så betydeligt, at man vil foretrække at undlade søgsmål mod det pågældende massemedie. Muligheden for i stedet at kunne få sagen prøvet inden for et presseetisk system, der kan tilbyde en mere formløs klageform samt en omkostningsfri, hurtigere og mere diskret sagsbehandling, vil i sådanne situationer kunne være at foretrække. Selv om et sådant systems sanktionsmuligheder er mere begrænsede end domstolens, vil en for klageren positiv afgørelse ofte kunne føles som en tilfredsstillende reaktion i den givne situation.

Gennem presseetiske regler kan der således skaffes borgerne en vis oprejsning. Samtidig indebærer sådanne regler mulighed for, at der kan ske en påvirkning af det almindelige presseetiske niveau. Betydningen af presseetiske regler i denne henseende har udvalget dog ikke vurderet nærmere. Eksistensen af et presseetisk system vil endvidere formentlig formindske behovet for anvendelsen af de almindelige retsregler i forhold til pressen.